780/07

Den 1. oktober 2007 blev i sag nr. 70.479:

xxxxxx xxxxxxxxx xxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har kapitalpension med invaliderente i Topdanmark Forsikring A/S, klager ved sin advokat over, at selskabet ophørte med udbetaling af invaliderente samt med at yde præmiefritagelse pr. 1/5 2005.

Selskabet har indtil denne dato udbetalt invaliderente samt ydet præmiefritagelse med henvisning til, at klagerens erhvervsevne var nedsat til 1/3 eller mindre.

Klageren, der er født i 1949, har kapitalpension med invaliderente i selskabet. Denne giver ret til månedlig udbetaling samt præmiefritagelse, når der forsikredes erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller mindre.

Det fremgår af sagen, at klageren som følge af psykiske lidelser fra den 1/10 1996 og frem til den 1/5 1999 blev bevilliget udbetaling af invaliderente samt præmiefritagelse. Klageren uddannede sig herefter til social- og sundhedshjælper, men måtte som følge af sin psykiske lidelse afbryde uddannelsen og sygemelde sig igen fra den 15/11 1999. I perioden fra den 1/12 1999 og frem til den 1/5 2005 blev klageren igen bevilliget udbetaling fra sin invaliderente samt præmiefritagelse.

2. 70.479

Klagerens kommune tilkendte pr. 1/7 2000 klageren et fleksjob. Af skrivelse af 3/11 2000 til klageren fra Arbejdsmarkedsafdelingen i H. Kommune fremgår bl.a.:

> "Kommunen yder løntilskud med 2/3. Stillingen er godkendt som et fuldtids fleksjob med en arbejdstid på 27 timer pr. uge."

Selskabet anførte ved skrivelse af 17/3 2005 til klageren:

> "Fra den 1. maj 2005 kan vi desværre ikke længere fritage dig for at betale din forsikring. Vi kan heller ikke udbetale dig Invaliderente.
>
> **Her får du forklaringen**
> Grunden til, at vi ikke længere kan fritage dig for at betale din forsikring eller udbetale dig Invaliderente er, at Ankenævnet for Forsikring har afsagt en række kendelser, der lægger vægt på oplysninger om resterhvervsevnen, ved vurdering af det generelle erhvervsevnetab.
>
> Bedømmelsen af dit generelle erhvervsevnetab består blandt andet af en vurdering af om din resterhvervsevne er mindre end 1/3. Hvis denne betingelse er opfyldt, foretager vi en vurdering af dit medicinske og økonomiske erhvervsevnetab.
>
> Vi har vurderet dit generelle erhvervsevnetab og har vurderet, at du ikke er berettiget til udbetaling fra din forsikring for tab af erhvervsevne.
>
> Begrundelsen er, at vi vurderer at du ud fra de samlede oplysninger, herunder oplysninger om din arbejdsprøvning/din ugentlige arbejdstid ifølge din fleksjobaftale, er i stand til at udnytte din resterhvervsevne med mere end 1/3, hvorfor du ikke opfylder betingelsen om at erhvervsevnen skal være nedsat med mindst 2/3."

Klagerens advokat har ved skrivelse af 23/10 2006 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal fortsætte med at udbetale invaliderente samt med at yde præmiefritagelse efter den 1/5 2005. Klageren har til støtte herfor anført:

> "Sagen drejer sig om, hvorvidt retten til invaliderente bortfalder, når forsikringstageren rent faktisk udnytter sin erhvervsevne med mere end 1/3. Topdanmark er enig i, at min klients erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne og efter at have været sygemeldt i en længere periode og fået udbetalt invaliderente, har min klient i en periode påtaget sig et arbejde, der vel gennemsnitlig svarer til et timetal på ca. 25.
>
> Som følge heraf har Topdanmark indstillet udbetalingen af invaliderente.
>
> Jeg skal tillade mig at forespørge, hvorvidt den ovennævnte afgørelse eller andre tilsvarende afgørelser nævnet bekendt er prøvet ved domstolene og i givet fald, hvad resultatet heraf har været.
>
> Af nævnets udtalelse i den ovennævnte afgørelse anfører nævnet, at '*da klageren på ansøgningstidspunktet rent faktisk udnyttede sin erhvervsevne med mere end 1/3, finder nævnets flertal, at hun ikke opfylder betingelserne efter § 14, nr. 1, for at få udbetalt invalidepension*'.

Jeg skal forespørge, hvorvidt det efter nævnets mening har betydning, at klageren i den omhandlede afgørelse allerede på ansøgningstidspunktet udnyttede sin erhvervsevne med mere end 1/3, sammenholdt med min klient, der først på et senere tidspunkt udnytter sin erhvervsevne, med mere end 1/3."

Selskabet har ved skrivelse af 7/12 2006 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

"E.M.T. ønsker fortsat præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente efter den 1. maj 2005.

Topdanmark afviser at yde præmiefritagelse og udbetale invaliderente efter denne dato, da E.M.T.s generelle erhvervsevnetab efter vores opfattelse ikke udgør mindst 2/3, hvilket er en betingelse for udbetaling fra forsikringen jfr. pkt. 8 A og D i forsikringsbetingelserne ...

Ved flere kendelser i Ankenævnet for Forsikring, herunder 59.715 og 60.770 har Ankenævnet ved vurdering af det generelle erhvervsevnetab lagt vægt på i hvor høj grad resterhvervsevnen kan udnyttes. Ifølge denne praksis kan den generelle erhvervsevne ikke anses for at være nedsat med mindst 2/3, hvis forsikrede udnytter mere end 1/3 af sin resterhvervsevne i et fleksjob. På den baggrund har Topdanmark ændret praksis og tillægger derfor nu resterhvervsevnen i fleksjob vægt, når vi vurderer den generelle erhvervsevne.
Fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed sker herefter på grundlag af en lægelig vurdering (medicinsk erhvervsevnetab) og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at oppebære af indtægt, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning (økonomisk erhvervsevnetab), samt en vurdering af, hvor stor en del af resterhvervsevnen der udnyttes. Alle tre betingelser skal være opfyldt, for at der kan ske udbetaling fra forsikringen.

Topdanmarks vurdering af erhvervsevnetabet sker uafhængigt af den vurdering, der foretages hos offentlige myndigheder, samt i andre selskaber.

Ud fra oplysningerne om E.M.T.s ugentlige arbejdstid i fleksjob, kan hun udnytte sin resterhvervsevne med 25-27 timer om ugen, dvs. mere end 2/3. E.M.T. opfylder derfor efter vores opfattelse ikke betingelsen om, at resterhvervsevnen skal være nedsat med mindst 2/3.
Da forsat udbetaling forudsætter, at såvel den medicinske som den økonomiske erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3, samt at resterhvervsevnen ikke udnyttes mere end 1/3, er E.M.T. efter Topdanmarks opfattelse ikke længere berettiget til udbetaling.

Vi fastholder vores afgørelse
Det er Topdanmarks opfattelse, at den generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3, så længe E.M.T. faktisk udnytter sin erhvervsevne med mere end 1/3, samt at denne praksis er i overensstemmelse med praksis fra Ankenævnet for Forsikring."

Som følge heraf anførte klagerens advokat i skrivelse af 1/5 2007 til nævnet:

"I denne sammenhæng skal det til brug for Deres afgørelse i sagen som supplerende bemærkninger gøres gældende, at en objektiv og naturlig sproglig fortolkning af forsikringsbetingelserne ikke indebærer holdepunkter for at antage, at der - som i Deres afgørelse - kan lægges vægt på, om forsikringstageren er i stand til faktisk at udnytte sin erhvervsevne i et omfang, der overstiger 12-13 timer ugentligt.

Såfremt dette havde været et vilkår, burde dette udtrykkeligt være fremgået af forsikringsbetingelserne.

Det er derfor min opfattelse, at der i vurderingen af tilkendelse af invalidepension ikke kan indfortolkes et krav om, at forsikringstageren ikke må udnytte sin erhvervsevne i et omfang, der overstiger 12-13 timer ugentligt.

Dette forekommer at være i strid med forsikringsbetingelserne.

Endvidere er der grund til at bemærke, at det ved afgørelse af, om forsikringsbetingelserne er opfyldt - erhvervsevnen er nedsat med 2/3 - alene bør tillægges betydning, hvad en lægelig (medicinsk) vurdering heraf tilsiger.

Det forekommer problematisk, at såfremt forsikringstageren i en periode helt eller delvist er i stand til at arbejde mere en 12-13 timer ugentligt, får dette den konsekvens, at man - uanset det måtte være lægeligt dokumenteret - afskæres fra at modtage invaliditetserstatning.

Dette indebærer, at den omstændighed, at forsikringstageren rent faktisk er i stand er i stand til at arbejde mere end de lægelige (medicinske) forhold tilsiger, medfører, at adgangen til invaliditetserstatning fortabes.

Dette forekommer yderst uhensigtsmæssigt."

Selskabet anførte herefter i skrivelse af 16/5 2007 til nævnet:

"**Ad det medicinske erhvervsevnetab**
Topdanmark har ikke anerkendt, at E.M.T. opfylder det medicinske erhvervsevnetab. Derimod forbeholder vi os retten til at vurdere det medicinske og det økonomiske erhvervsevnetab, såfremt Ankenævnet måtte nå frem til, at Topdanmark ikke var berettiget til at stoppe udbetaling af invaliderente samt præmiefritagelse efter den 1. maj 2005.

Ad forståelsen af forsikringsbetingelserne
...
Vurderingen af det medicinske og det økonomiske erhvervsevnetab fremgår direkte af punkt 8 B, stk. 2, mens retten til at foretage en vurdering af den faktisk anvendte resterhvervsevne fremkommer ved at sammenholde punkt 8 A, stk. 1 med punkt 8 B, stk. 2 og punkt 8 D, stk. 4. Der kan desuden henvises til Ankenævnets kendelser i sagerne 59.715 og 60.770.

Af Ankenævnets kendelse 59.715 fremgår det: '*Efter forsikringsbetingelsernes § 14, nr. 1, er det en betingelse for tilkendelse af invalidepension, at erhvervsevnen er nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne. Da klageren på ansøgningstidspunktet rent faktisk udnyttede sin erhvervsevne med mere end 1/3, finder nævnets flertal, at hun ikke opfylder betingelsen efter § 14, nr. 1, for at få udbetalt invalidepension. Det samme gælder udbetaling af gruppeinvalidedækning i henhold til § 6, stk. 1, i betingelserne for gruppeinvalidedækning og kritisk sygdom.*'

Det samme resultat når Ankenævnet til i kendelse 60.770. Heraf fremgår det: '*Efter § 14, nr. 1, i Pensionsvilkår, er det en betingelse for retten til invalidepension, at erhvervsevnen skønnes nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne. Da klageren på ansøgningstidspunktet rent faktisk udnyttede sin erhvervsevne med mere end 1/3, finder nævnets flertal, at hun ikke opfylder betingelsen efter § 14, nr. 1, for at få udbetalt invalidepension*'.

Anvendelse af formuleringen 'den fulde erhvervsevne' i vores betingelser er identiske med den af PKA anvendte, hvorfor det er vores opfattelse, at Topdanmark også kan lægge vægt på forsikredes faktiske udnyttelse af resterhvervsevnen, ved vurderingen af, om forsikrede har et generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3."

Klagerens advokat samt selskabet fremsendte herefter yderligere skrivelser til nævnet til støtte for deres påstande.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**8 Tab af erhvervsevne**

A Fritagelse for præmiebetaling

1. Forsikringstageren har ret til præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.
2. Tab af erhvervsevne bedømmes efter reglerne i punkterne B - E.
3. Præmiefritagelse påbegyndes, når nedsættelsen af erhvervsevnen uden afbrydelse har varet i 3 måneder, og fortsætter, så længe erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere.
4. Topdanmark kan til enhver tid forlange dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat.
5. Genvindes erhvervsevnen, således at betingelserne for præmiefritagelse ikke længere er til stede, skal der igen betales fuld præmie.

B Hvilke skader er dækket

1. Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og/eller forsikringsydelsen ved erhvervsevnetab, hvis forsikredes erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat med 2/3 eller mere, jfr. punkterne D og E.
2. Fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning.

...

D Invaliderente/invalidepension

Hvis forsikringen omfatter invaliderente eller invalidepension, sker udbetaling efterfølgende regler, såfremt forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

1. Størrelsen af invaliderenten fremgår af policen.
2. Invaliderenten er tegnet med en karenstid på 3 måneder. Karenstidens begyndelse regnes fra det tidspunkt, hvor forsikrede i øvrigt opfylder betingelserne for udbetaling af forsikringsydelse ved erhvervsevnetab, jf. pkt. 8 B.
3. Udbetalingen sker månedsvis forud fra det tidspunkt, hvor erhvervsevnen uafbrudt har været nedsat med 2/3 eller mere i karenstiden.
4. Udbetalingen fortsætter under forudsætning af, at forsikredes erhvervsevne ikke ved lægelig behandling, omskoling, genoptræning, uddannelse eller i øvrigt bedres i en sådan grad, at forsikrede ikke længere er berettiget til at modtage forsikringsydelse ved erhvervsevnetab, jf. pkt. 8 B.
   Forsikrede skal underrette Topdanmark, hvis helbredstilstanden bedres.
5. Topdanmark kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikrede opfylder betingelserne for, at der kan udbetales invaliderente."

Nævnet udtaler:

Efter forsikringsbetingelsernes pkt. 8 A + D, er det en betingelse for tilkendelse af invaliderente og præmiefritagelse, at erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. Invaliderenten bortfalder jf. forsikringsbetingelsernes pkt. 8 D, stk. 4, såfremt forsikringstageren ikke længere har et erhvervsevnetab af den krævede størrelse. Ved vurderingen af erhvervsevnetabet indgår såvel en lægelig vurdering og en økonomisk vurdering, jf. pkt. 8 B 2.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet som ubestridt at kunne lægge til grund, at klageren siden 1/7 2000 har bestridt et fleksjob med en ugentlig arbejdstid på 25-27 timer. Henset hertil finder nævnet, at klagerens erhvervsevne ikke længere er nedsat i en sådan grad, at dette berettiger til invaliderente og præmiefritagelse, hvorfor selskabets afgørelse ikke kan kritiseres.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen